

***STANDARDY
OCHRONY
MAŁOLETNICH
PRZED
PRZEMOCĄ
I KRZYWDZENIEM***

RZESZÓW, 02.2024

SPIS TREŚCI

WSTĘP	1
1. PODSTAWA PRAWNA	1
2. PODSTAWOWE TERMINY	4
3. PODSTAWOWE FORMY KRZYWDZENIA:.....	5
3.1. PRZEMOC FIZYCZNA	5
3.2. PRZEMOC PSYCHICZNA.....	5
3.3. WYKORZYSTANIE SEKSUALNE	6
3.4. ZANIEDBYWANIE	7
4. PERSONEL.....	8
4.1. ZASADY BEZPIECZNEJ RELACJI DZIECKO-DOROSŁY	9
5. METODY DZIAŁANIA	11
5.1. Procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziecka (środowisko wewnętrzne)	13
5.2. Krzywdzenie ze strony pracownika/współpracownika.....	14
5.3. Krzywdzenie rówieśnicze.....	15
5.4. Krzywdzenie ze strony rodziców/opiekunów bądź przez inne osoby trzecie	16
5.5. Zespół reagowania w Kryzysie	16
WSZCZĘCIE PROCEDURY NIEBIESKIEJ KARTY	18
6. EWALUACJA.....	19
7. ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY ZAWODNIKIEM A PERSONELEM KLUBU	19
8. ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA DZIECI	22
9. ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH MAŁOLETNIEGO	24
10. ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET. PROCEDURY OCHRONY ZAWODNIKÓW PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE	25
11. ZASADY UDOSTĘPNIANIA RODZICÓM I UCZNIOM STANDARDÓW DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA	26
12. ZAPISY KOŃCOWE	26
ZAŁĄCZNIKI.....	27
KODEKSY.....	34
KODEKS POSTĘPOWANIA DLA TRENERÓW, OPIEKUNÓW, WOLONTARIUSZY I INNYCH OSÓB PRACUJĄCYCH Z DZIEĆMI	34
KODEKS POSTĘPOWANIA DLA RODZICÓW/OPIEKUNÓW PRAWNYCH	36
KODEKS POSTĘPOWANIA DLA OPIEKUNÓW PODCZAS WYJAZDÓW LUB OBOZÓW	38
ZASADY KORZYSTANIA Z SZATNI I ŁAZIENEK: PRYWATNOŚĆ, BEZPIECZEŃSTWO	42
OGÓLNE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA ONLINE	44
ZASADY WSPÓŁPRACY Z MEDIAMI	46

STANDARDY OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM

Procedury postępowania w przypadku krzywdzenia dzieci opracowane przez Klub Stali Rzeszów

WSTĘP

Poniższy dokument powstał w wyniku współpracy wychowawców, trenerów, nauczycieli, dyrekcji, zespołu ds. udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej i przy pomocy materiałów udostępnionych przez PZPN. W pracy indywidualnej i grupowej warunkiem bezwzględnym jest kierowanie się interesem dziecka oraz działanie dla jego dobra. Świadoma praca z objawami, wynikającymi z zaburzeń i niepełnosprawności, polegająca na zauważaniu i uwzględnianiu potrzeb indywidualnych w bieżącym funkcjonowaniu dziecka zarówno w środowisku piłkarskim, jak i w domu, tworzeniu realnych, dostosowanych do możliwości dziecka Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych, nawiązywaniu i podtrzymywaniu znaczącej relacji z dzieckiem opartej na szacunku i otwartości, tworzeniu przestrzeni do wzajemnej komunikacji o myślach, emocjach, potrzebach.

Ufając słowom Janusza Korczaka:

„Staram się dziecko zrozumieć, nie szkodzić mu, stwarzać mu warunki i bodźce, aby chciało być lepsze. Dobry człowiek to taki, który czuje co drugi czuje!”

Celem polityki „Standardów Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem” jest zapewnienie zawodnikom Klubu Piłkarskiego Stali Rzeszów warunków sprzyjających nauce i rozwojowi (w atmosferze życzliwości, szacunku, akceptacji i bezpieczeństwa). Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika Klubu i innej osoby dorosłej z otoczenia dziecka jakiegokolwiek formy przemocy.

1. PODSTAWA PRAWNA

Interes dziecka powinien być nadrzędny, wymagający priorytetowego traktowania w porównaniu z interesem innych osób fizycznych i prawnych.

Ochrona praw dzieci jest szczególnym przedmiotem zainteresowania nie tylko prawa na poziomie krajowym, ale przede wszystkim międzynarodowym, w tym unijnym. Zasady zawarte w regulacjach prawnych odwołują się do wolności osobistej dzieci, ich dóbr osobistych.

Także przepisy wewnątrzwiązkowe PZPN, wskazują na zasadę szczególnej ochrony dzieci i młodzieży, integralności fizycznej i psychicznej zawodników. Odnośnie wszystkich aktywności z udziałem dzieci szczególnie istotna jest ich ochrona przed dyskryminacją, realizacja prawa do rozwoju i kierowanie się

w podejmowanych działaniach interesem dziecka. Przepisy prawa regulujące kwestie związane z ochroną dzieci, w szczególności dzielimy na:

I. Prawo międzynarodowe:

- Konwencja o prawach dziecka ONZ z dnia 20.11.1989 r.;
- Europejska Karta Społeczna z dnia 18 października 1961 r.;
- Konwencja Rady Europy z dnia 25 października 2007 r.

II. Prawo Unii Europejskiej:

- Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej;
- Biała Księga na temat sportu z dnia 11 lipca 2007 r.;
- Konkluzje Rady (UE) z grudnia 2019 r.;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (RODO) z dnia 27 kwietnia 2016 r.

III. Prawo krajowe:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i polskie ustawodawstwo, a także ratyfikowane umowy międzynarodowe
- Ustawa o Rzeczniku Praw Dziecka z dnia 6 stycznia 2000 r.;
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. oraz ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.;
- Ustawa o sporcie z dnia 25 czerwca 2010 r.;
- Kodeks karny oraz ustawa o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich z dnia 13 maja 2016 r.;
- inne ustawy, w tym ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.

Ochrona dzieci i konieczność zabezpieczenia ich interesów wynika ze specyficznego charakteru praw dziecka, których realizacja zależy w dużej mierze od dorosłych. Dzieci należą do grupy osób szczególnie wrażliwych, które same nie mogą zadbać o swoje interesy. Na dobro dziecka jako wartość nadrzędną składają się opieka, troska i ochrona.

Pod pojęciem interesu dziecka należy rozumieć zespół wartości koniecznych do rozwoju fizycznego, emocjonalnego, intelektualnego i moralnego dziecka, należytego przygotowania go do życia w społeczeństwie. Należy podkreślić, że dzieci korzystają z niezbywalnych praw, takich jak prawo do szacunku i ochrony godności osobistej.

Ochrona dzieci w piłce nożnej jest warunkiem koniecznym, by dzieci czerpały przyjemność ze sportu jako hobby i dorastały jako sportowcy. Kulturowanie aktywnego stylu życia u dzieci z jednoczesnym zapewnieniem bezpieczeństwa i ochrony ich praw przyniesie wymierne rezultaty sportowe i społeczne.

Krzywdzenie dziecka to każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka. (definicja wg. Światowej Organizacji Zdrowia, WHO).

Obowiązkiem osoby, która dowiadyuje się, że dziecko jest krzywdzone jest zatrzymanie krzywdzenia.

Interwencja prawna w sytuacji krzywdzenia dziecka rozumiana jest jako powiadomienie odpowiednich instytucji: policji, prokuratury, sądu rodzinnego i nieletnich o przestępstwie lub zagrożeniu dobra dziecka, w celu podjęcia przez te instytucje działań w ramach swoich obowiązków służbowych. Działania te zapobiegają krzywdzeniu dziecka, spowodują wyciągnięcie odpowiedzialności w stosunku do sprawcy i udzielenie wsparcia dziecku i rodzinie w sytuacji kryzysowej.

2. PODSTAWOWE TERMINY

Ilekczo w niemniejszych Standardach jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) **Dyrektorze** – należy przez to rozumieć Dyrektora danego departamentu Klubu, tj. odpowiednio Dyrektor Akademii i Dyrektor Sportowy
- 2) **jednostce** – należy przez to rozumieć Klub Piłkarski Stal Rzeszów
- 3) **pracowniku** – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia, umowy wolontariackiej Klubu Piłkarskiego Stal Rzeszów
- 4) **zawodniku** – należy przez to rozumieć każdą osobę uczęszczającą na zajęcia sportowe do Klubu Piłkarskiego Stal Rzeszów
- 5) **małoletnim** – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia;
- 6) **opiekunie** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowieniu o małoletnim, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy;
- 7) **przedstawiciel ustawowy** – należy przez to rozumieć rodzica bądź opiekuna posiadającego pełnię władzy rodzicielskiej lub opiekuna prawnego (osobę reprezentującą dziecko, ustanowioną przez sąd, w sytuacji, gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją);
- 8) **zgodzie opiekuna małoletniego** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami małoletniego należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
- 11) **dane osobowe zawodnika** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację zawodnika Klubu Piłkarskiego Stal Rzeszów
- 12) **osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich** – należy przez to rozumieć wyznaczony Zespół Reagowania w Kryzysie odpowiedzialny m.in. za nadzór nad realizacją niniejszych Standardów;
- 13) **Zespół Reagowania w Kryzysie** – grupa osób z organizacji, która jest odpowiedzialna za skoordynowaną i efektywną reakcję w sytuacjach kryzysowych. Celem zespołu jest zarządzanie sytuacją, minimalizowanie szkód oraz przywracanie normalnego funkcjonowania w jak najkrótszym czasie

14) **koordynator Zespołu Reagowania w Kryzysie** – osoba, która stoi na czele Zespołu Reagowania w Kryzysie

3. PODSTAWOWE FORMY KRZYWDZENIA:

3.1. PRZEMOC FIZYCZNA

Przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko lub ze strony osoby, której dziecko ufa bądź która ma nad nim władzę. Nieprzypadkowe zranienie polegające na przykład na: popychaniu, szarpaniu, policzkowaniu, szczypaniu, kopaniu, duszeniu, biciu otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewaniu wrzątkiem lub substancjami żrącym, użyciu broni, ostrych narzędzi. Może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.

Zauważalne symptomy przemocy fizycznej:

- ślady palców i przedmiotów na ciele dziecka
- okrągłe punktowe poparzenia
- opuchlizna, złamania, zwichnięcia
- skarpetkowe odparzenia
- siniaki w nietypowych miejscach ciała dziecka, np. okularowe w okolicy oczu

Pośrednio obserwowane zachowanie dziecka:

- lęk przed rozebraniem się,
- lęk przed dotykiem drugiej osoby,
- strój nieadekwatny do pory roku i pogody (długie rękawy, kiedy jest ciepło),
- nadmierna apatia lub agresja,
- noszenie ciemnych okularów, także przy braku słońca.

Wzmógłony nacisk na obserwację symptomów i zachowania dziecka, jeśli pracujemy z uczniem niewerbalnym.

3.2. PRZEMOC PSYCHICZNA

Chroniczna, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą dorosłą, obejmująca zarówno działania jak i zaniechania.

Formy przemocy psychicznej:

- Niedostępność emocjonalna
- Zaniedbywanie emocjonalne
- Relacja z dzieckiem oparta na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu
- Nieodpowiedzialne rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem
- Nieostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy osobą dorosłą a dzieckiem.

Objawy przemocy psychicznej:

- zaburzenia mowy (wynikające z napięcia nerwowego),
- psychosomatyczne (bóle jelitowo– żołądkowe, bóle i zawroty głowy),
- moczenie i zanieczyszczanie się
- bóle mięśni, nadmierna potliwość, zaburzenia snu,
- brak poczucia pewności siebie, niska samoocena, wycofanie,
- depresja, fobie, lęki,
- zachowanie destrukcyjne,
- kłopoty z kontrolą emocji,
- poczucie krzywdy i winy, nieufność do innych,
- problemy szkolne, zachowania agresywne w stosunku do innych osób.

3.3. WYKORZYSTANIE SEKSUALNE

Włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może się zgodzić w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi, społecznymi. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność (np. prezentowanie treści o tematyce pornograficznej, robienie zdjęć lub filmów z udziałem dziecka bez odzieży, komentowanie dziecka w sposób erotyczny, proponowanie relacji intymnych, dotykanie w miejscach intymnych, zmuszanie do oglądania nagości i/lub dotykania przez dziecko, ocieranie, kontakty oralne) wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności i władzy.

Konsekwencje przemocy seksualnej:

Somatyczne:

- infekcje dróg moczowo - pęciowych bez podłoża organicznego,

- urazy zewnętrznych narządów płciowych: zaczerwienienia, otarcia naskórka, bolesność,
- urazy około odbytowe i pochwy,
- ból przy oddawaniu moczu czy kału, np. krwawe stolce, krwawienie z narządów rodnych,
- upławy,
- infekcje jamy ustnej,
- urazy ciała związane ze stosowaną przemocą fizyczną,
- infekcje przenoszone drogą płciową (np. weneryczne, grzybicze, HIV),
- niezrozumiałe pojawienie się dolegliwości somatycznych, np. bólów brzucha, głowy,
- wymiotów, nudności, nietrzymanie kału i moczu,
- spadek apetytu,
- trudności związane z siedzeniem lub chodzeniem,
- przerwanie błony dziewiczej,
- ciąża.

Poznawcze, emocjonalne, behawioralne:

- zbyt duża erotyzacja dziecka, znajomość zachowań seksualnych charakterystycznych dla osób dorosłych,
- prowokacyjne zachowania seksualne zarówno w stosunku do dorosłych, jak i rówieśników,
- zachowania masturbacyjne,
- erotyczne rysunki lub zabawy dziecka,
- zaburzenia snu, lęki nocne, koszmary nocne,
- zaburzenia przyjmowania pokarmu,
- u małych dzieci zachowania o charakterze regresywnym, takie jak moczenie się, ssanie palca, kiwanie,
- izolowanie się, zamykanie się w sobie,
- lęki, strach, fobie, nerwice, depresje, przygnębienie, smutek,
- lęki związane z daną płcią, np. wobec rodzica danej płci,
- zachowania agresywne i (lub) autodestrukcyjne (próby samobójcze, samobójstwa),
- nadpobudliwość ruchowa,
- poczucie winy, krzywdy

3.4. ZANIEDBYWANIE

Chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności

w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.

Objawy zaniedbania:

- częsta absencja w szkole lub przedszkolu,
- wagarowanie,
- brak przyborów szkolnych,
- ubiór nieadekwatny do pory roku,
- niedożywienie,
- zaniedbanie pod względem higienicznym i zdrowotnym (brudna skóra, rażąco małych rozmiarów odzież, przewlekłe nieleczone choroby, nie zażywanie niezbędnych leków, koniecznych badań, zaburzony rozwój fizyczny),
- pozostawanie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych (zwłaszcza młodsze dzieci),
- niedbanie o higienę snu i odpoczynku
- apatia, bierność.

4. PERSONEL

Niniejszy dokument reguluje zasady postępowania pracowników Klubu Piłkarskiego Stal Rzeszów (zwanym dalej pracownikami) w przypadku zapobiegania działaniom krzywdzącym dziecko.

Źródło zagrożenia dla bezpieczeństwa dzieci może stanowić środowisko osób pracujących z dziećmi. W celu ograniczenia tego ryzyka, Polityka Bezpieczeństwa Dzieci opisuje ścieżkę rekrutacji osób zajmujących się aktywnością dzieci, w tym trenerów, koordynatorów, opiekunów, wolontariuszy.

Od poziomu umiejętności i zaangażowania trenerów, opiekunów i wolontariuszy zależy jakość zajęć piłkarskich dedykowanych dzieciom. Zapewnienie, że odpowiednie osoby pracują dla związków lub klubów piłkarskich, jest kluczowym elementem tworzenia środowiska, w którym ochrona dzieci jest traktowana poważnie, a dzieci mogą się dobrze i bezpiecznie bawić oraz trenować. Podobnie, przy rekrutacji trenera, poza posiadaniem wszystkich niezbędnych kwalifikacji, powinno upewnić się, że osoba aplikująca jest odpowiednim kandydatem do pracy z dziećmi.

Uznano, że osoby wykorzystujące dzieci czasami próbują dostać się do organizacji, w których mogą łatwo uzyskać dostęp do dzieci. Jednak, nawet jeśli dana osoba nie szuka sposobu na umyślne wyrządzenie krzywdy dzieciom, nadal może nie nadawać się do pracy z nimi z powodu braku odpowiednich predyspozycji, temperamentu lub niezbędnej cierpliwości.

Konieczne jest podjęcie kroków w celu zapewnienia, że rekrutacja – zarówno stałego personelu, jak i wolontariuszy – jest bezpieczna pod względem ochrony dzieci. Już sam fakt, że organizacja jest świadoma tego ryzyka, może zniechęcić nieodpowiednie osoby do ubiegania się o stanowisko.

Celem bezpieczniejszej rekrutacji kadr jest podjęcie działań, które mają na celu zmniejszenie prawdopodobieństwa zatrudnienia niewłaściwej osoby. Polityka Bezpieczeństwa Dzieci wskazuje optymalną ścieżkę rekrutacji osób chcących pracować z dziećmi oraz narzędzia realizacji takiej rekrutacji.

W procesie rekrutacyjnym na stanowisko pracownika Klubu niezbędne jest dostarczenie dokumentów o niekaralności, o niestosowaniu przemocy seksualnej oraz podpisanie zgody dotyczącej „Standardów Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem” (Załącznik nr 3).

Zajęcia sportowe w związku lub klubie uczestniczącym we współzawodnictwie organizowanym przez PZPN mogą prowadzić wyłącznie trenerzy, którzy przedłożą zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie określonym przez przepisy prawa powszechnego i związkowego. Poza trenerami i instruktorami sportu obowiązek przedłożenia zaświadczenia dotyczy także nauczycieli, opiekunów lub wychowawców na obozach dla dzieci, a także inne osoby pracujący w organizacji.

Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, w przypadku zatrudniania lub dopuszczania osób do aktywności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi (np. regularne treningi piłkarskie, wyjazdy na obozy sportowe) pracodawca lub inny organizator w zakresie takiej działalności ma obowiązek sprawdzenia, czy dane zatrudnianej lub dopuszczanej osoby są zamieszczone w z dostępem ograniczonym i w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

4.1. ZASADY BEZPIECZNEJ RELACJI DZIECKO-DOROSŁY

1. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w Klubie, są uważni na sytuacje związane z zagrożeniem zdrowia i życia, sprawdzają samopoczucie dziecka.
2. Pracownicy nieustannie poszerzają swoją wiedzę i doskonałą umiejętności pomocowe dotyczącą pracy z dziećmi z zaburzeniami rozwojowymi i niepełnosprawnościami. Profesjonalne podejście do pracy zespołowej, tworzącej całościowe spojrzenie na człowieka (uwzględnianie umiejętności rozwojowych dzieci, wynikających z niepełnosprawności).
3. Trenerzy organizują zajęcia zapewniające dzieciom wszechstronny rozwój, zadania i działania dostosowane są do potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci.

4. Pracownicy towarzyszą dzieciom w sytuacjach trudnych, wspierają w poszukiwaniu rozwiązań.
5. Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażania emocji w sposób nie krzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad życzliwych, opartych na szacunku interakcjach.
6. Dzieci zostaną zapoznane z zasadami regulującymi funkcjonowanie grupy uwzględniającymi prawa dziecka (tworzenie kontraktu drużynowego uwzględniającego wartości placówki zgodne ze Standardami Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem).
7. Pozytywne zachowania dzieci wzmacniane są poprzez nagradzanie: słowne (pochwała indywidualna, pochwała w obecności dzieci), indywidualne systemy motywacyjne.
8. W każdej sytuacji dziecko jest informowane o konsekwencji zachowania i możliwych działaniach naprawczych.
9. Niedopuszczalne są zachowania z obszarów przemocowych: cielesne (szarpanie, bicie, popychanie), słowne (wyzywanie, wyśmiewanie), zmuszanie, negowanie uczuć.
10. Bezpośredni kontakt z dzieckiem oparty jest na poszanowaniu intymności dziecka. Zasady bezpośredniego kontaktu z dzieckiem ustalane są z rodzicami, opiekunem prawnym z poszanowaniem zdania obu stron. W zgodzie z tworzonymi indywidualnie programami interwencyjnymi w przypadku zachowań trudnych, uwzględniającymi bezpieczeństwo dziecka i otoczenia. W szczególnych uzasadnionych przypadkach uzasadnione jest użycie siły przez pracownika w celu przerwania zachowań dziecka, które zagrażają życiu i zdrowiu jego samego lub innych dzieci. Jednocześnie Klub dba o nietykalność cielesną zawodników.
11. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek zagrożeń bezpieczeństwa każdy pracownik jest zobowiązany, w miarę możliwości im przeciwdziałać oraz natychmiast powiadomić o nich Dyrektora bądź Zespół Reagowania w Kryzysie.
12. Dyrektor Klubu prowadzi okresową ewaluację swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci (obserwacje uczestniczące, hospitacje).
13. Pracownicy w codziennych kontaktach z dziećmi kierują się szacunkiem, akceptacją i życzliwością rozumianymi jako:
 - osoba dorosła uwzględnia indywidualne potrzeby dziecka,
 - osoba dorosła zwraca się do dziecka językiem zrozumiałym i empatycznym,
 - osoba dorosła nie wyraża krytycznych, ośmieszających opinii, uwag i sądów wobec dziecka oraz jego zachowań, jest uważna na konteksty sytuacyjne i nie rozmawia z innymi pracownikami o zawodnikach przy innych dzieciach
 - osoba dorosła w żaden sposób nie dyskryminuje dziecka,

- osoba dorosła nie przekazuje informacji na temat funkcjonowania dziecka i jego zachowań jego Rodzicom w obecności dziecka lub innych Rodziców
- osoba dorosła nie wykorzystuje przewagi fizycznej wobec dziecka (nie bije, nie szarpie, nie stosuje siły fizycznej),
- osoba dorosła nie wykorzystuje przewagi statutowej, swojej rangi trenera i nie nadużywa możliwości karania dziecka, uwagami z zachowania, nie szantażuje dziecka możliwością nieuczestniczenia w aktywności fizycznej
- osoba dorosła dostosowuje wymagania edukacyjne do aktualnych możliwości dziecka i wspiera go w samodzielnej realizacji
- osoba dorosła bezwzględnie chroni danych osobowych dziecka, w tym przede wszystkim nie ujawnia jego diagnozy, nie rozmawia z innymi rodzicami na temat sytuacji rodzinnej, materialnej, czy zdrowotnej dziecka, czy członków jego rodziny
- osoba dorosła nie przekazuje bez zgody Rodziców/prawnych opiekunów dziecka, informacji na temat: adopcji, przysposobienia, stwierdzonej niepełnosprawności dziecka
- osoba dorosła zaprasza dziecko do życzliwego kontaktu opierającego się na obustronnym poszanowaniu granic osobistych, budując profesjonalną relację zgodną z obyczajowością (inne zachowania opiekuńcze wynikające ze statutu rodzica, inne od niespokrewnionej osoby dorosłej pełniącej funkcję wychowawczą).

5. METODY DZIAŁANIA

PAMIĘTAJ!

Nie do Ciebie należy decyzja, czy doszło do nadużycia.

TWOIM OBOWIĄZKIEM JEST ZGŁOSZENIE TEGO FAKTU.

Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia:

Jest to proces wymagający szczególnej uwagi i wrażliwości, a jego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa i dobrostanu dziecka. Oto kluczowe elementy, które należy wziąć pod uwagę:

1. **Szybka i Wrażliwa Reakcja:** Po ujawnieniu krzywdzenia, konieczna jest natychmiastowa i empatyczna reakcja. Ważne jest, aby dziecko poczuło się bezpiecznie i wiedziało, że jest słuchane i brane poważnie.
2. **Ocena Sytuacji:** Przeprowadzenie szczegółowej oceny sytuacji, w tym okoliczności krzywdzenia, potrzeb dziecka i dostępnych zasobów wsparcia. Ocena ta powinna być przeprowadzona przez

wykwalifikowanych specjalistów, niezależnie od procedury zgłoszenia nadużycia do uprawnionych organów i wyjaśnienia sytuacji wewnątrz organizacji.

3. **Zaangażowanie Specjalistów:** W procesie wsparcia powinny uczestniczyć różne osoby, takie jak psychologowie, pracownicy socjalni, doradcy, a w razie potrzeby także prawnicy lub lekarze.
4. **Tworzenie Indywidualnego Planu Wsparcia:** Opracowanie planu wsparcia dostosowanego do indywidualnych potrzeb małoletniego, z uwzględnieniem jego wieku, doświadczeń, sytuacji rodzinnej i stanu zdrowia.
5. **Zapewnienie Bezpieczeństwa:** Priorytetem jest zapewnienie bezpiecznego środowiska dla małoletniego w ramach naszej organizacji ale również poza nią, w co powinni być zaangażowani rodzice, opiekunowie, szkoła, o ile do nadużycia nie doszło z ich udziałem.
6. **Wsparcie Psychologiczne i Emocjonalne:** Zapewnienie dostępu do terapii i wsparcia emocjonalnego, aby pomóc dziecku uporać się z traumą i jej skutkami.
7. **Zaangażowanie Rodziny i Opiekunów:** Włączenie do planu wsparcia rodziny i opiekunów dziecka, o ile jest to możliwe i bezpieczne. Rodzina może potrzebować wsparcia w zrozumieniu sytuacji i w odpowiednim reagowaniu na potrzeby dziecka.
8. **Edukacja i Informacja:** Edukowanie małoletniego i jego opiekunów na temat praw dziecka, dostępnych ścieżek wsparcia, a także sposobów radzenia sobie ze skutkami krzywdzenia.
9. **Monitorowanie i Ocena Postępów:** Regularna ocena postępów w realizacji planu wsparcia, z możliwością jego dostosowania w miarę zmiany potrzeb i okoliczności.
10. **Prywatność i Poufność:** Ochrona prywatności małoletniego i zapewnienie poufności wszystkich informacji związanych z sytuacją.

Pamiętaj, że każdy przypadek krzywdzenia jest unikalny, a plan wsparcia musi być dostosowany do indywidualnej sytuacji dziecka. Ważne jest, aby w całym procesie priorytetem były dobrostan i potrzeby małoletniego.

Skład Zespołu Reagowania w Kryzysie:

1. Michał Ratajczak
2. Kamil Rączy
3. Maciej Tokarczyk
4. Maciej Seroka
5. Radosław Gromala
6. Katarzyna Danak – koordynator Zespołu Reagowania w Kryzysie

Uczestnicy powyższego Zespołu zobowiązani są do uruchomienia profesjonalnej relacji pomocowej, polegającej na zapewnieniu bezpieczeństwa dziecka i poszanowaniu jego godności. Działania Zespołu

pozostają w zgodzie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa. Głos doradczy mają trenerzy poszczególnych grup treningowych. Równoległe z poinformowaniem Zespołu prowadzona jest rzetelna diagnoza sytuacji, polegająca na uzyskaniu jak najpełniejszych odpowiedzi w postaci sporządzenia notatki ze zdarzenia (Załącznik nr 6 - Karta przebiegu interwencji). Wywiad nakierowany na dostarczenie informacji:

- Kto krzywdzi dziecko?
- Co się wydarzyło?
- Dlaczego mnie to niepokoi?
- Jakie są formy krzywdzenia?
- Gdzie i kiedy ma miejsce krzywdzenie (Klub, dom, inne)
- Od jak dawna trwa krzywdzenie?
- Jak często dochodzi do krzywdzenia?
- Jak intensywne jest krzywdzenie? (czas trwania, częstotliwość, jaki jest obraz/siła obrażeń)
- Jak krzywdzenie wpływa na dziecko?
- Co wiem o dziecku – jakie potrzeby ma dziecko?
- Jak dziecko funkcjonuje w sytuacji krzywdzenia?
- Czy ktoś jeszcze wie o krzywdzeniu?
- Czy były już podejmowane próby pomocy dziecku? Jaki przyniosły efekt?
- Czy w środowisku rodzinnym jest osoba dorosła wspierająca dziecko?
- Jak ja mogę pomóc dziecku?
- Kto jeszcze może pomóc dziecku – jakie instytucje mogą zaangażować?

5.1. Procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziecka (środowisko wewnętrzne)

1. W przypadku powzięcia podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone lub zgłoszenia takiej okoliczności przez dziecko lub opiekuna dziecka, każdy ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji Dyrektorowi lub Zespołowi Reagowania w Kryzysie. Notatka może mieć formę pisemną lub mailową.
2. Interwencja prowadzona jest przez Zespół Reagowania w Kryzysie we współpracy z Dyrekcją.
3. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji lub zarządu organizacji, wówczas interwencja prowadzona jest przez Koordynatora PZPN ds. bezpieczeństwa dzieci.
4. Do udziału w interwencji można doprosić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem, o ile ich obecność będzie służyła ochronie najlepszego interesu dziecka.
5. Dyrekcja informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja, sąd rodzinno-opiekuńczy, najbliższy ośrodek pomocy społecznej).

6. Po poinformowaniu opiekunów zgodnie z punktem poprzedzającym, Dyrekcja składa zawiadomienie o podejrzeniu krzywdzenia dziecka do instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym, ewentualnie zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji, wnioski o wgląd w sytuację dziecka do ośrodka pomocy społecznej, wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego. Kluczowa jest treść pisma, a nie jego tytuł bądź forma.
7. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 6 do niniejszej Polityki. Kartę załącza się do rejestru interwencji prowadzonego przez organizację.
8. Wszyscy pracownicy organizacji i inne osoby, które powzięły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
9. W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.
10. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 999 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje osoba, która pierwsza powzięła informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.

5.2. Krzywdzenie ze strony pracownika/współpracownika

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika/współpracownika organizacji, osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.
2. *Zespół Reagowania w Kryzysie* (zawsze we współpracy z Dyrektorem) przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka. *Zespół* stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 6).
3. *Zespół* organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb. Notatka ze spotkania powinna zostać przekazana do Koordynatora PZPN ds. bezpieczeństwa dzieci.
4. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, *Zespół* składa zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa we właściwej miejscowo jednostce policji lub prokuratury.

5. W przypadku, gdy pracownik dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, *Zespół* powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać pracownika/współpracownika podejrzewanego o krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby. Jeżeli osoba, która dopuściła się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniona przez organizację, lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy zarekomendować zakaz wstępu tej osoby na teren organizacji, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z instytucją współpracującą.

5.3. Krzywdzenie rówieśnicze

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko przebywające w organizacji (np. na zajęciach grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzewanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 6). Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji.
2. Wspólnie z rodzicami/opiekunami dziecka krzywdzącego należy opracować plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań.
3. Interwencja prowadzona jest przez *Zespół Reagowania w Kryzysie* we współpracy z Dyrekcją.
4. Z rodzicami/opiekunami dziecka poddawany krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.
5. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez rodziców/opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego dziecka.
6. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie. *Za złożenie zawiadomień odpowiedzialny jest Zespół Zarządzania w Kryzysie*

7. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. *Za złożenie zawiadomień odpowiedzialny jest Zespół Zarządzania w Kryzysie*

5.4. Krzywdzenie ze strony rodziców/opiekunów bądź przez inne osoby trzecie

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka ze strony rodziców/opiekunów bądź przez osobę trzecią (obcą, bądź spokrewnioną), *Zespół* przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka. *Zespół* stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 6). Karta interwencji jest przekazywana Koordynatorowi PZPN ds. bezpieczeństwa dzieci.
2. *Zespół* organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
3. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, *Zespół* sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
4. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec dziecka (rodzic/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), należy poinformować właściwy *sąd opiekuńczy*, jak i ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź - w przypadku przemocy i zaniedbania – o konieczności wszczęcia procedury Niebieskiej Karty.
5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających.

5.5. Zespół reagowania w Kryzysie

Jeśli w danym momencie bezpośrednio zagrożone jest życie lub zdrowie dziecka, nasze działanie musi się skupić na bezpośredniej ochronie dziecka i zakładać działania mające na celu natychmiastowe wyjęcie dziecka z rodziny lub odseparowanie od pracownika, u którego jest podejrzenie krzywdzenia.

Interwencyjne telefony: policja, pogotowie. Dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik (Zespół) powiadamia policję, wydział rodzinny i nieletnich sądu rejonowego oraz prokuraturę rejonową o popełnieniu przestępstwa. Równoległe powiadamia pracownika socjalnego w rejonie.

Działania interwencyjne Zespołu Reagowania w Kryzysie mogą być realizowane w ramach czterech ścieżek:

- karnej (zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa)
- cywilnej (wniosek o wgląd w sytuację rodzinną dziecka)
- procedury Niebieskiej Karty (przemoc domowa)
- dyscyplinarnej (względem stosowania przemocy przez pracownika Klubu)

Interwencję karną należy podjąć w przypadku przestępczości na szkodę małoletnich:

- Przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości np. zgwałcenie, wykorzystanie seksualne, prezentowanie pornografii
- Przeciwko rodzinie i opiece np. znęcanie się, porzucenie, uprowadzenie
- Przeciwko wolności np. groźba karalna, nękanie, naruszenie intymności seksualnej
- Przeciwko życiu i zdrowiu np. ciężki uszczerbek na zdrowiu pobicie
- Przeciwko czci i nietykalności cielesnej np. zniewaga, zniesławienie

Wzór zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwie w załączniku (Załącznik nr 2).

Wniosek o wgląd (Załącznik nr 1).

Gdy sąd rodzinny uzna, że dobro dziecka jest zagrożone, może wydać odpowiednie zarządzenia: zobowiązać rodziców do:

- współpracy z asystentem rodziny
- uczestniczenia w warsztatach umiejętności wychowawczych
- skierowania małoletniego do placówki wsparcia dziennego
- rozpoczęcia terapii rodzinnej, poradnictwa
- umieszczenia małoletniego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, zakładzie rehabilitacji leczniczej
- nadzoru kuratora.

Interwencja do sądu rodzinnego podejmowana jest wtedy, kiedy wyczerpują się nam środki współpracy z rodziną lub rodzice nie podejmują działań na rzecz dziecka zgodnie z zaleceniami i wskazówkami.

WSZCZĘCIE PROCEDURY NIEBIESKIEJ KARTY

W przypadku podejrzenia przemocy domowej pracownik (Dyrektor, trener, psycholog) przeprowadza rozmowę z zawodnikiem (w przypadku zawodnika nie komunikującego się werbalnie od razu zgłasza sprawę Zespołowi Reagowania w Kryzysie).

Rozmowa dotyczy: podtrzymywania relacji opartej na zaufaniu, udzielaniu informacji o dalszych krokach, braku zgody na bicie, dotykaniu bez zgody dziecka. Nazywanie, że to poważna sprawa, która wymaga pomocy innych, zaufanych osób, np. Dyrektora, trenera. Informuje również o konieczności kontaktu z rodzicami, gwarantując dziecku bezpieczeństwo.

Samodzielnie i/lub wraz z członkiem Zespołu wypełnia formularz NK – niebieska karta (Załącznik nr 4). Uprawnienia do wypełnienia formularza mają: policjant, pracownik MOPS, pracownik ochrony zdrowia, pracownik oświaty, członek Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Członek Zespołu Reagowania w Kryzysie.

W przypadku stwierdzenia, że problem krzywdzenia nie wymaga sięgnięcia po środki represji karnej wobec rodziny i izolowania od niej dziecka, i że możliwa jest współpraca z rodzicami:

1. Wezwania do Klubu rodziców/opiekunów prawnych Zawodnika na spotkanie Zespołu Reagowania w Kryzysie (trener, psycholog) i Dyrektor.
2. Zawiera z rodzicami kontrakt o współpracy na rzecz poprawy sytuacji dziecka i rodziny.
3. Podejmuje działania wynikające z potrzeb dziecka i rodziny w kierunku:
 - wzmocnienia dziecka, udzielenia wsparcia w sytuacji kryzysowej i traumatycznej poprzez zapewnienie mu pomocy psychologiczno- pedagogicznej na terenie Klubu,
 - wspierania rodziny poprzez kierowanie do instytucji oferujących np. poradnictwo, konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień, terapię dla sprawców przemocy, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych,
 - pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych poprzez zastosowanie procedur mediacyjnych bądź kierowanie do mediatorów,
 - zabezpieczenia socjalnego poprzez kierowanie do instytucji oferujących: poradnictwo i warsztaty w zakresie metod poszukiwania prac, zorganizowani pomocy finansowej, rzeczowej, ciepłego posiłku itp.

4. Rodzice zostają poinformowani o podjęciu interwencji założenia „Niebieskiej Karty”. Przekazanie formularza NIEBIESKA KARTA.
5. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez Klub, Dyrektor składa niezwłocznie zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do Policji, Prokuratury lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

6. EWALUACJA

1. Dyrektor wyznacza osobę odpowiedzialną za „Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem” (Zespół) i powierza jej nadzór nad jej realizacją oraz prowadzenia rejestru spraw dotyczących krzywdzenia.
2. Bieżąca wymiana informacji o rozwoju podejmowanych działań interwencyjnych w Zespole Reagowania w Kryzysie.
3. Klub oferuje rodzicom edukację w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ochrony ich przed przemocą i wykorzystywaniem. Organizowanie regularnych, cyklicznych spotkań z rodzicami.
4. Cykliczne hospitacje w grupach sportowych, zajęciach na boisku i indywidualne rozmowy z dyrekcją i psychologiem.

7. ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY ZAWODNIKIEM A PERSONELEM KLUBU

1. Zasady bezpiecznych relacji personelu Klubu z jego uczniami:
 - 1) podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel jest działanie dla dobra ucznia i w jego interesie. Personel traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie;
 - 2) zasady bezpiecznych relacji personelu z zawodnikami obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy;
 - 3) znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi załącznik nr 3 do niniejszych Standardów.
2. Pracownik Klubu zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z zawodnikami i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci.
3. Pracownik Klubu w kontakcie z dziećmi:
 - 1) zachowuje cierpliwość i odnosi się do dziecka z szacunkiem;

- 2) uważnie wysłuchuje zawodników i stara się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku;
- 3) nie zawstydzia dziecka, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;
- 4) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
- 5) nie ujawnia drażliwych informacji o dziecku osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989r.
4. Decyzje zawodnika powinny zawsze uwzględniać jego oczekiwania, ale również brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych dzieci.
5. Dziecko ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a dziecko o takim fakcie powinien być jak najszybciej poinformowany.
6. W przypadku konieczności rozmowy z dzieckiem na osobności, pracownik powinien pozostawić uchylone drzwi bądź poprosić innego pracownika o uczestniczenie w rozmowie.
7. Pracownikowi Klubu nie wolno w obecności uczniów niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.
8. Pracownikowi Klubu nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.
9. Pracownik Klubu zobowiązany jest do równego traktowania Zawodników, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.
10. Pracownik Klubu zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów zawodników.
11. Pracownik Klubu nie może utrzymywać wizerunków zawodników w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun dziecka nie wyraził na to zgody.
12. Pracownikowi zabrania się przyjmowania prezentów od dzieci oraz ich opiekunów. Wyjątki stanowią drobne, okazjonalne podarunki związane ze świętami w roku szkolnym np. prezentów składkowych, kwiatów, czekoladek, itp.

Pracownikowi bezwzględnie zabrania się (pod groźbą kary, w tym więzienia i utraty pracy):

- 1) nawiązywać relacji seksualnych z zawodnikiem;
- 2) składać zawodnikowi propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści;
- 3) proponować zawodnikowi alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek (narkotyków, tzw. dopalaczy).

Pracownik zobowiązany jest do zapewnienia zawodnikom, że w sytuacji, kiedy poczują się niekomfortowo otrzymają stosowną pomoc, zgodną z instrukcją jej udzielania.

Trenerzy zobowiązani są do przedstawienia uczniom Standardów Ochrony Małoletnich, które obowiązują w Klubie i zapewnienia ich, iż otrzymają odpowiednią pomoc.

W przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest postępować zgodnie z instrukcją postępowania, obligatoryjnie w przypadku delikatnych spraw, gdzie jest podejrzenie o nieprzestrzeganiu Standardów do poinformowania Dyrekcji (np. zauroczenie dziecka w pracownika, bądź pracownika w dziecku).

1. Każde przemocowe zachowanie wobec zawodnika jest niedozwolone.
2. Nie można zawodnika popychać, bić, szturchać, itp.
3. Pracownikowi nie wolno dotykać zawodnika w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu pracownika, dziecko potrzebuje np. przytulenia, powinien mieć każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji oraz swojego zachowania względem dziecka.
4. Kontakt fizyczny z zawodnikiem nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
5. Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.
6. Pracownik, który ma świadomość, iż zawodnik doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z zawodnikiem, wykazując zrozumienie i wyczucie.
7. Niedopuszczalne jest również spanie pracownika w jednym łóżku lub pokoju z zawodnikiem podczas wyjazdów na obozy i mecze.
8. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z zawodnikiem. Do sytuacji takich zaliczyć można:
 - 1) pomoc zawodnikowi niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a zawodnik/ jego opiekun wyrazi zgodę;
 - 2) pomoc zawodnikowi niepełnosprawnemu w spożywaniu posiłków;
 - 3) pomoc zawodnikowi niepełnosprawnemu w poruszaniu się;
 - 4) praca fizjoterapeuty Klubu;
 - 5) pomoc w prawidłowym wykonaniu ćwiczenia;
 - 6) pomoc przy wystąpieniu urazu/kontuzji.

W przypadku, gdy pracownika łączą z zawodnikiem lub jego opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych zawodników, opiekunów i pracowników.

Akceptowane formy komunikacji pracownika Klubu z zawodnikiem:

- Whatsapp,
 - Messenger,
 - ProTrainUp (lub inny system do zarządzania Klubem),
 - Telefon bądź SMS,
 - e-mail,
- i inne.

8. ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA DZIECI

1. Pracownicy Klubu posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich. Takie jak:
 - 1) zawodnik jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie;
 - 2) zawodnik kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
 - 3) zawodnik żebrze - jest głodny;
 - 4) zawodnik nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
 - 5) zawodnik nie ma odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
 - 6) zawodnik ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia;
 - 7) podawane przez zawodnika wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., dziecko często je zmienia;
 - 8) pojawia się niechęć do zajęć sportowych - dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
 - 9) boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
 - 10) zawodnik wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
 - 11) zawodnik cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;

- 12) zawodnik jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samo okalecza się itp.;
 - 13) zawodnik osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;
 - 14) zawodnik ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
 - 15) zawodnik używa środków psychoaktywnych;
 - 16) nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małoletniego);
 - 17) rozmowach, zachowaniu dziecka zaczynają dominować elementy/motywy seksualne;
 - 18) zawodnik jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;
 - 19) zawodnik ucieka z domu;
 - 20) nastąpiła nagle i wyraźna zmiana zachowania dziecka;
 - 21) dziecko mówi o przemocy.
2. Jeżeli z objawami u zawodnika współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że dziecko jest krzywdzone jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodziców to:
- 1) rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń dziecka;
 - 2) rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem dziecka;
 - 3) rodzic (opiekun) mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża strofuje dziecko (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);
 - 4) rodzic (opiekun) poddaje małoletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małoletniego;
 - 5) rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami małoletniego;
 - 6) rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;
 - 7) rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji;
 - 8) rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie;
 - 9) rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
 - 10) wypowiada się niespójnie;
 - 11) rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;
 - 12) rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa;
 - 13) rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
 - 14) rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy Klubu podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy.
4. Pracownicy Klubu monitorują sytuację i dobrostan zawodnika.

9. ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH MAŁOLETNIEGO

Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych):

- 1) pracownik Klubu ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem;
- 2) dane osobowe zawodnika są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) pracownik Klubu jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych zawodnika i udostępnienia tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

Pracownik Klubu może wykorzystać informacje o zawodniku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości zawodnika oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację zawodnika.

1. Pracownik Klubu nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o małoletnim ani o jego opiece.
2. Pracownik Klubu może skontaktować się z opiekunem małoletniego i zapytać go o zgodę na podanie jego danych kontaktowych przedstawicielom mediów. W przypadku wyrażenia zgody, pracownik Klubu podaje przedstawicielowi mediów dane kontaktowe do opiekuna małoletniego.
3. Pracownik Klubu nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnim, nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik Klubu jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
4. W celu realizacji materiału medialnego można udostępnić mediom wybrane pomieszczenia Klubu. Decyzję w sprawie udostępnienia pomieszczenia podejmuje Dyrektor.

5. Dyrektor, podejmując decyzję, o której mowa w punkcie poprzedzającym, poleca pracownikowi sekretariatu przygotować wybrane pomieszczenie w celu realizacji materiału medialnego w taki sposób, by uniemożliwić filmowanie przebywających na terenie Klubu zawodników.

10. ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET. PROCEDURY OCHRONY ZAWODNIKÓW PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE

Klub zapewnia pracownikom dostęp do Internetu oraz podejmuje działania zabezpieczające dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w Klubie Stal Rzeszów:

- 1) Klub zapewnia personelowi możliwość korzystania z Internetu w czasie trwania zajęć oraz poza nimi;
- 2) sieć klubowa jest monitorowana;
- 3) sieć klubowa jest zabezpieczona zgodnie z obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich.

Za zabezpieczenie odpowiada osoba wyznaczona przez Dyrektora. Do zadań tej osoby należy między innymi:

- a) zabezpieczenie sieci klubowej przed niebezpiecznymi treściami,
- b) instalacja oraz aktualizacja oprogramowania,
- c) przynajmniej raz w miesiącu sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik stara się ustalić kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. Informację o pracowniku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje Dyrektorowi, który aranżuje dla pracownika rozmowę z psychologiem lub pedagogiem na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy psycholog/pedagog uzyska informacje, że niezbędna jest dalsza interwencja, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji;
- 4) w przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika Klubu, ma on obowiązek informowania o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik Klubu czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu.

11. ZASADY UDOSTĘPNIANIA RODZICÓM I UCZNIOM STANDARDÓW DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem Klubu ogólnodostępnym dla personelu Klubu, zawodników oraz ich opiekunów.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej Klubu, dostępny w Sekretariacie Klubu Stal Rzeszów oraz w pokoju trenerów.
3. Dokument omawiany jest na pierwszym zebraniu z opiekunami w danym sezonie (chyba, że ulegnie zmianie, wówczas omawiany jest również na pierwszym zebrań odbywającym się po wprowadzeniu zmian).
4. Trener daje opiekunowi do podpisania oświadczenie, że zapoznał się ze Standardami. Opiekun w oświadczeniu może zaproponować swoje sugestie. Jeśli takie się pojawią, trener przekazuje je osobie odpowiedzialnej za realizację Standardu. Oświadczenie stanowi załącznik nr 5 do niniejszych Standardów.
5. Trenerzy mają obowiązek zapoznania zawodników ze Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby zawodnicy mogli go zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej.

12. ZAPISY KOŃCOWE

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Klubu, zawodników i ich opiekunów, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników lub poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej, jak również poinformowanie rodziców zawodników za pośrednictwem Pro Train Up.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1

Rzeszów,

Sąd Rejonowy w Rzeszowie
ul. Generała Józefa Kustronia 4,
35-303 Rzeszów

Klub Piłkarski Stal Rzeszów
ul. Hetmańska 69
35-078 Rzeszów

WNIOSEK O WGLĄD W SYTUACJĘ RODZINNĄ DZIECKA

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego..... urodzonego w
....., zamieszkałego w przy ulicy.....

UZASADNIENIE

Załącznik nr 2

Rzeszów,

Prokuratura Rejonowa w Rzeszowie

ul. Leopolda Lisa Kuli 20

35-025 Rzeszów

Klub Piłkarski Stal Rzeszów

ul. Hetmańska 69

35-078 Rzeszów

ZAWIADOMIENIE O MOŻLIWOŚCI POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA

Niniejszym jako, zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa z art.... KK.... na szkodę małoletniego..... urodzonego dnia w, zamieszkałego w

przez:

Dane sprawcy przemocy

polegającego na tym, że....., czym wypełnił znamiona przestępstwa stypizowanego w art. KK.... Tym samym, wnoszę o wszczęcie postępowania przygotowawczego i podjęcie niezbędnych czynności dowodowych celem pociągnięcia sprawcy do odpowiedzialności karnej.

UZASADNIENIE

Rzeszów,

**OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI I ZOBOWIĄZANIU DO PRZESTRZEGANIA PODSTAWOWYCH
ZASAD OCHRONY MAŁOLETNICH**

Ja,, nr PESEL oświadczam, że posiadam pełną zdolność do czynności prawnych, korzystam z praw publicznych, nie byłam(-em) skazana(-y) za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego oraz nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie. Nie zostałam(-em) skazana(-y) prawomocnym wyrokiem za przestępstwa umyślne.

Jestem świadoma(-y) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z zasadami ochrony małoletnich obowiązującymi w Klubie Piłkarskim Stal Rzeszów i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....

Podpis

Załącznik nr 4

NIEBIESKA KARTA

https://www.niebieskalinia.info/images/NK_A.pdf

Rzeszów,

**OŚWIADCZENIE OPIEKUNA MAŁOLETNIEGO O ZAPOZNANIU SIĘ Z OBOWIĄZUJĄCYM
STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNIICH W KLUBIE PIŁKARSKIM STAL RZESZÓW**

Ja,, opiekun oświadczam, że
zapoznałam/-em się ze „Standardami Ochrony Małoletnich Przed Przemocą i Krzywdzeniem”
stosowanymi w Klubie Piłkarskim Stal Rzeszów i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....

Podpis

Uwagi:

.....
.....
.....

KARTA PRZEBIEGU INTERWENCJI

Imię i nazwisko zawodnika:

.....

Przyczyna interwencji:

.....

Osoba zawiadamiająca (imię i nazwisko, stanowisko):

.....

Opis podjętych działań	Data
Spotkanie z rodzicami	
Forma podjętych działań: ☐ zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ☐ wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny ☐ powiadomienie Policji ☐ pomoc psychologiczno – pedagogiczna w formie:..... ☐ inny rodzaj interwencji, jaki.....	
Plan pomocy zawodnikowi:	
Działania Klubu	
Działania rodziców	
Wynik interwencji	

Rzeszów,

**OŚWIADCZENIE PEŁNOLETNIEGO ZAAWODNIKA O ZAPOZNANIU SIĘ Z OBOWIĄZUJĄCYM
STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNICH W KLUBIE PIŁKARSKIM STAL RZESZÓW**

Ja, oświadczam, że zapoznałam/-em się ze „Standardami Ochrony Małoletnich Przed Przemocą i Krzywdzeniem” stosowanymi w Klubie Piłkarskim Stal Rzeszów i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....

Podpis

Uwagi:

.....
.....
.....

KODEKSY

KODEKS POSTĘPOWANIA DLA TRENERÓW, OPIEKUNÓW, WOLONTARIUSZY I INNYCH OSÓB PRACUJĄCYCH Z DZIEĆMI

Zobowiązuje się:

1. Szanować godność i wartości wszystkich osób biorących udział w rozgrywkach, bez względu na ich wiek, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne, płeć, niepełnosprawność, język, religię, poglądy polityczne, status majątkowy, orientację seksualną, poziom umiejętności lub inne.
2. Stosować reguły fair play i zachęcać innych do ich przestrzegania.
3. Reagować i zgłaszać odpowiednim podmiotom obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowania oraz naruszenia Polityki Bezpieczeństwa Dzieci.
4. Doceniać wysiłek i uczestnictwo zamiast koncentrować się na wydajności i wynikach.
5. Przestrzegać postanowień Polityki Bezpieczeństwa Dzieci i stawiać dobro i bezpieczeństwo dzieci ponad wszystko.
6. Dawać przykład swoim zachowaniem i być wzorem do naśladowania dla dzieci – obejmuje to niepicie alkoholu, niebranie narkotyków, nieużywanie niewłaściwego, rasistowskiego, homofobicznego lub innego dyskryminującego języka lub zajmowania takich postaw.
7. Reagować na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród dzieci.
8. Komunikować się z dziećmi w sposób konstruktywny, odpowiedni do ich wieku, nigdy ich nie upokarzając.
9. Nie umniejszać wysiłków dzieci podczas meczów lub treningów i nie obwiniać za przegraną.
10. Nie angażować dzieci do celów osobistych lub finansowych.
11. Nie angażować się w żadne stosunki seksualne z żadnym zawodnikiem/zawodniczką, co obejmuje m.in. niestosowanie seksualnie sugestywnych lub dwuznacznych komentarzy i zachowań względem dziecka.
12. Nie prowokować nieodpowiednich kontaktów z dziećmi, utrzymywać odpowiednie granice w kontaktach z dziećmi.
13. Prowadzić zajęcia dostosowane do umiejętności i wieku dzieci.
14. Współpracować z lekarzami, fizjoterapeutami dla dobra każdego zawodnika.
15. Współpracować z innymi trenerami, opiekunami i nauczycielami dla dobra każdego zawodnika.
16. Nie stosować w żadnym wypadku przemocy fizycznej i psychicznej, w tym kar cielesnych.
17. Stale nadzorować dzieci, każdorazowo upewniać się, że warunki rozgrywek i meczów wyjazdowych są bezpieczne, co obejmuje m.in. brak dzielenia pokoju z dziećmi.
18. Szanować prywatność dzieci, np. nie wchodzić pod prysznic i do szatni bez pozwolenia, nie otaczać dzieci osobistą opieką, której dzieci nie potrzebują.

19. Upewnić się, że wszelkie zabiegi fizjoterapeutyczne itd. odbywają się w odpowiednich warunkach.
20. Przy każdej rozmowie o charakterze indywidualnym, niezależnie od tematu, zapewnić obecność innej osoby dorosłej lub na życzenie dziecka innego dziecka, a rozmowy takie przeprowadzać w otwartych pomieszczeniach.
21. Unikać spędzania czasu z dziećmi na osobności, bez udziału innych dorosłych.
22. Nigdy nie zamieszczać komentarzy ani nie udostępniać zdjęć i filmów, które mogłyby zagrozić ich dobru lub wyrządzić im krzywdę.
23. Nie publikować zdjęć, filmów ani innych informacji o dzieciach i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, np. na Facebooku lub stronach internetowych lub w mediach społecznościowych klubu, związku, bez zgody zainteresowanych dzieci i ich rodziców.
24. Dzielić się swoimi obawami dotyczącymi bezpieczeństwa i ochrony dzieci z koordynatorem ds. bezpieczeństwa dzieci lub, jeśli nie zostanie wyznaczony, z kierownictwem organizacji.
25. Równoważyć potrzebę nadzoru z prawem dzieci do prywatności, np. nie ma konieczności obserwowania dzieci pod prysznicem.
26. Być wyczulonym na wszelkie formy zastraszania lub zagrożenia wynikające z używania telefonów komórkowych przez dzieci np. do robienia zdjęć.

Przyjmuję do wiadomości, iż nieprzestrzeganie tego kodeksu postępowania będzie skutkowało podjęciem odpowiednich działań. Może to oznaczać usunięcie z aktywności/wydarzenia na czas, gdy prowadzone jest dochodzenie i może skutkować postępowaniem dyscyplinarnym i/lub prawnym, zawieszeniem, utratą licencji, zwolnieniem, zgłoszeniem do odpowiednich organów.

KODEKS POSTĘPOWANIA DLA RODZICÓW/OPIEKUNÓW PRAWNYCH

Rodzik/opiekun prawny zobowiązuje się przyczynić do rozwoju bezpiecznej i przyjemnej atmosfery dla dzieci w trakcie gry w piłkę nożną, w szczególności zobowiązuje się:

1. Szanować godność i wartość wszystkich osób biorących udział w wydarzeniu sportowym, bez względu na ich wiek, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne, płeć, niepełnosprawność, język, religię, poglądy polityczne lub inne, status majątkowy, orientację seksualną, poziom umiejętności.
2. Stosować reguły fair play i zachęcać innych do ich przestrzegania.
3. Doceniać wysiłki i uczestnictwo zamiast koncentrować się na wydajności i wynikach;
4. Współpracować i okazywać szacunek wszystkim zaangażowanym w grę.
5. Reagować na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa, a także wszelkie formy zastraszania wśród dzieci.
6. Nie umniejszać wysiłków dzieci podczas meczu lub treningu i nie obwiniać dzieci za przegraną. Promować udział dziecka w piłce nożnej dla zabawy.
7. Nie stosować w żadnym wypadku przemocy fizycznej i psychicznej, w tym kar cielesnych.
8. Szanować prywatność dzieci, np. nie wchodzić do szatni bez uzgodnienia.
9. Szanować trenera i jego autorytet sportowy, pomagać mu, współpracować z nim i nie komentować jego decyzji.
10. Szanować sędziego i jego autorytet i nie komentować jego decyzji.
11. Zachowywać się odpowiedzialnie przy linii bocznej i nie używać agresywnego lub obraźliwego języka w stosunku do zawodnika lub innego uczestnika wydarzenia sportowego.
12. Nie publikować zdjęć, filmów ani innych informacji o dzieciach i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, np. na Facebooku lub stronach internetowych, bez zgody zainteresowanych dzieci i ich rodziców. Obejmuje to zamieszczanie komentarzy na portalach społecznościowych, które mogą wyrządzić krzywdę innym.
13. Wyrażać swoje obawy dotyczące bezpieczeństwa i ochrony dzieci i zgłaszać je trenerowi, Zespołowi Reagowania w Kryzysie.
14. Informować trenerów lub opiekunów o dolegliwościach lub chorobach dziecka, w tym o alergiach pokarmowych, przyjmowanych lekach, czynnikach wpływających na stan zdrowia, które mogą mieć konsekwencje dla funkcjonowania dziecka podczas treningu lub wyjazdu piłkarskiego.
15. Wypełnić i przekazać odpowiednie formularze i zgody dotyczące mojego dziecka i jego udziału w aktywnościach związanych z piłką nożną.
16. Równoważyć potrzebę nadzoru z prawem dzieci do prywatności.

17. Być wyczulonym na wszelkie formy zastraszania lub zagrożenia wynikające z używania telefonów komórkowych przez dzieci do robienia zdjęć, filmów.

Rodzice/opiekunowie prawni mają prawo:

1. wiedzieć, że ich dziecko jest bezpieczne i chronione przed wszelkimi formami złych praktyk lub nadużyć;
2. być informowani o wszelkich problemach lub obawach dotyczących ich dziecka;
3. porozmawiać z pracownikami i wyrazić wszelkie obawy dotyczące swojego dziecka;
4. mieć zapewnione odpowiednie postępowanie w przypadku obaw i wątpliwości.

KODEKS POSTĘPOWANIA DLA OPIEKUNÓW PODCZAS WYJAZDÓW LUB OBOZÓW

Opiekun podczas wyjazdu/obozu piłkarskiego zobowiązuje się:

1. Dbać o bezpieczeństwo i dobre samopoczucie dzieci. Oznacza to konieczność wcześniejszego przeprowadzenia oceny ryzyka, obejmującej transport i zakwaterowanie.
2. Komunikować się z rodzicami przed podróżą i podczas wyjazdu. Rodzice powinni znać wszystkie zasady obowiązujące podczas wyjazdu zarówno dzieci, jak i dorosłych.
3. Uzgodnić lub potwierdzić wszystkie niezbędne informacje, takie jak cel podróży, zakwaterowanie, program, szczegóły meczów i treningów, wyposażenia i sprzętu treningowego oraz transportu, oraz upewnić się, że pojazdy są sprawne i bezpieczne.
4. Sprawdzać, czy wszelkie zgody, formularze medyczne i oświadczenia zostały podpisane przez rodziców i dzieci. Zadbać o ubezpieczenie wyjazdu i zgłoszenie odpowiednim instytucjom.
5. Pozyskać informacje co do szczególnych potrzeb dzieci, w tym wymagań medycznych, potrzeb w zakresie dostępu do opieki medycznej lub przyjmowania leków oraz uzyskać numery kontaktowe do rodziców.
6. Pozyskać informacje co do wymogów dietetycznych dzieci, w tym alergii i nietolerancji pokarmowych.
7. Zapewnić obecność lub dostępność kadry medycznej dla uczestników wyjazdu/obozu piłkarskiego.
8. Sprawdzić, czy dzieci mają wszelkie niezbędne dokumenty podróży lub dokumenty tożsamości.
9. Dopilnować, aby wszystkie dzieci miały przy sobie numery alarmowe w trakcie podróży, np. wpisane w telefon komórkowy.
10. Przebywać z dziećmi i być zawsze świadomym ich miejsca pobytu. Dzieci nie mogą pozostawać bez nadzoru, nawet przez krótki czas.
11. Nie doprowadzać do opuszczenia grupy z dorosłymi, w tym członkami rodziny, chyba że zostało to wcześniej uzgodnione, a zgoda udzielona przez rodzica dziecka.
12. Mieć świadomość co do fizycznych i emocjonalnych potrzeb dzieci oraz pomagać w ich zabezpieczeniu. Upewnić się, że dzieci wiedzą komu mogą zgłaszać swoje obawy lub niewłaściwe zachowania.
13. Przechowywać numery kontaktowe rodziców przez cały czas i niezwłocznie informować rodziców o wszelkich problemach.
14. Zgłaszać wszelkie obawy dotyczące bezpieczeństwa i dobrego samopoczucia dzieci do kierownictwa lub osoby wyznaczonej – odpowiedzialnej za bezpieczeństwo dzieci.
15. Nie pozwalać dzieciom pozostać samemu na noc w pokoju osoby dorosłej (z wyjątkiem członków rodziny – za zgodą rodzica).

16. Zadbać o odpowiednie rozlokowanie pokoi. Cała grupa powinna mieszkać na jednym piętrze, a jeżeli to niemożliwe co najmniej jeden opiekun powinien mieszkać na każdym piętrze zajmowanym przez dzieci. Osoby pełnoletnie nie powinny mieszkać z niepełnoletnimi.
17. Zawodnicy i członkowie sztabu przebywają w osobnych pokojach. Przed wejściem do pokoi zawodników członkowie sztabu powinni zapukać. Sytuacji, w których przełożeni są sami w pokoju z zawodnikiem/zawodniczką należy unikać. Jeśli nie jest to możliwe, drzwi powinny pozostać otwarte.
18. Zadbać o brak dostępu do alkoholu, substancji niedozwolonych w miejscu przebywania.
19. Zadbać o znajomość zasad i reguł podczas wyjazdu przez wszystkich uczestników, jak również procedur i dróg ewakuacyjnych.
20. W nagłym przypadku natychmiast kontaktować się z rodzicami dziecka i w razie potrzeby zwrócić się o pomoc medyczną.

KODEKS POSTĘPOWANIA DLA DZIECI

Jako członek klubu piłkarskiego/uczestnik treningów piłki nożnej/obozu piłkarskiego:

1. Wiem, że opiekunowie są odpowiedzialni za moje bezpieczeństwo i dobro od czasu, gdy pod ich opiekę przekazują mnie rodzice lub opiekunowie prawni, dopóki nie wrócę do domu.
2. Muszę zawsze postępować zgodnie z instrukcjami i radami opiekunów.
3. Jeśli z jakiegoś powodu nie chcę podążać za grupą, zapytam opiekuna o pozwolenie i o miejsce, gdzie mogę przebywać. Poinformuję opiekunów, jeżeli jest coś, czego potrzebuję, aby móc wziąć udział w organizowanych zajęciach.
4. Podczas obozów piłkarskich lub wycieczek z noclegiem wiem, że będę dzielić pokój z innymi dziećmi, co wcześniej zostanie uzgodnione. Nie będę spać w żadnym innym pokoju.
5. Będę na czas na wszystkie spotkania i zajęcia, nie będę się spóźniać.
6. Będę przestrzegać zasad dotyczących własnego bezpieczeństwa, w tym:
 - a) nie będę spożywać alkoholu;
 - b) nie będę zażywać narkotyków lub innych substancji odurzających;
 - c) nie będę palić.
7. Będę przestrzegać zasad bezpieczeństwa podczas ruchu pieszego.
8. Będę przestrzegać zasad bezpieczeństwa na akwenach wodnych, w terenie górskim oraz w każdym innym miejscu, gdzie należy zachować szczególną ostrożność.
9. Poinformuję opiekunów o jakichkolwiek problemach zdrowotnych, zmartwieniach, niepokoju lub obawach dotyczących bezpieczeństwa mojego lub innego dziecka.
10. Będę szanować inne dzieci i pomagać im w pełni uczestniczyć w zajęciach, będąc wzorem do naśladowania. Będę dawać przykład, który obejmuje np. niespożywanie alkoholu, niezazywanie narkotyków i innych używek lub nieużywanie obraźliwego lub innego dyskryminującego języka.
11. Będę szanować prawa, godność i wartość każdego uczestnika oraz innych zaangażowanych osób.
12. Nie będę używać słów i wykonywać gestów prowokujących seksualnie.
13. Nie będę uderzać ani w żaden inny sposób fizycznie atakować, osób biorących udział w zajęciach lub działać w jakikolwiek sposób, który mógłby zawstydzić, upokorzyć, zastraszyć, umniejszyć lub poniżyć inne dzieci.
14. Będę szanować mojego trenera, kolegów z drużyny, drużynę przeciwną oraz sędziów.
15. Będę grać uczciwie i godnie znosić porażki.
16. Będę informować kierownika drużyny/trenera o wszelkich kontuzjach i stanie zdrowia przed lub w trakcie zajęć.

17. Nie będę znęcać się i nie będę wszczynać bójek czy celowo krzywdzić innych, jak np.:
- a) Używanie podłych słów by ranić innych lub rozprzestrzeniać plotki na ich temat;
 - b) Celowe wykluczanie kogoś;
 - c) Używanie mediów społecznościowych w niewłaściwy sposób, np. umieszczanie złośliwych, krzywdzących komentarzy lub zdjęć w celu zranienia lub zasmucenia kogoś;
 - d) Przeklinanie i mówienie brzydko o kimś, do kogoś;
 - e) Walczenie fizycznie i ranienie innych.
18. Będę zgłaszać nękanie, jeżeli zauważę, że zdarza się mnie lub komuś.

Biorąc udział w rozgrywkach piłki nożnej, rozumiem że mam prawo:

- 1. dobrze się bawić i rozwijać swoje umiejętności piłkarskie;
- 2. czuć się bezpiecznie i szczęśliwie;
- 3. być chronionym przed złym zachowaniem, ze strony dorosłych lub innych dzieci, które sprawiają, że czuję się niekomfortowo lub smutno;
- 4. rozmawiać i być wysłuchanym, zwłaszcza jeśli mam obawy lub nie czuję się bezpiecznie;
- 5. wiedzieć, gdzie udać się po pomoc lub z kim porozmawiać jeśli jestem przestraszony lub martwię się o coś;
- 6. być pod opieką, jeśli zdarzy się wypadek lub uraz.

Wiem, że jeżeli nie będę przestrzegać zasad kodeksu zachowania, moi rodzice zostaną o tym poinformowali i będę musiał pod opieką rodziców/opiekunów prawnych opuścić zajęcia/wycieczkę/wyjazd/obóz przed ich zakończeniem.

ZASADY KORZYSTANIA Z SZATNI I ŁAZIENEK: PRYWATNOŚĆ, BEZPIECZEŃSTWO

Ogólne zasady korzystania z szatni i łazienek pozwolą zmniejszyć ryzyko niewłaściwego zachowania lub nadużycia. Dzieci są szczególnie narażone w tych okolicznościach.

Ogólne zasady korzystania z szatni i łazienek:

1. Należy sprawdzić, jakie są warunki sanitarne, oraz czy łazienki są przeznaczone do wyłącznego użytku dzieci, czy też są udostępniane publicznie.
2. Jeżeli zarówno dorośli jak i dzieci korzystają z pryszniców lub toalet, powinno zapewnić się oddzielny dostęp do tych miejsc.
3. W przypadku zajęć koedukacyjnych muszą być dostępne osobne łazienki i szatnie.
4. Należy zachęcać dzieci do dbania o higienę.
5. Trenerzy lub opiekunowie nie mogą przebierać się ani brać prysznica w tym samym czasie co dzieci korzystające z tych samych pomieszczeń, ani pod żadnym pozorem nie powinni przebierać się w obecności dzieci.
6. Korzystanie z telefonów komórkowych lub sprzętu z funkcją nagrywania wideo przez trenerów lub opiekunów nie powinno być dozwolone w szatniach. Dzieci powinny być zniechęcane do korzystania z telefonów, można to także uzgodnić na podstawie klubowych kodeksów postępowania. Jeśli dzieci mogą korzystać z telefonów, powinny otrzymać informacje dotyczące bezpiecznego i akceptowalnego użytkowania.
7. Rodzice powinni być poinformowani o braku możliwości wchodzenia do przebieralni, chyba że jest to absolutnie konieczne. W takich okolicznościach tylko rodzic tej samej płci co dzieci, może wejść do szatni i powinien wcześniej poinformować o tym zamiarze trenera. Co najmniej jeden członek personelu trenerskiego tej samej płci co dzieci powinien towarzyszyć rodzicowi.
8. Trenerzy lub opiekunowie, zwłaszcza płci przeciwnej, nie powinni znajdować się w szatni, gdy dzieci są rozebrane.
9. W sytuacjach, w których dzieci muszą dzielić łazienki lub szatnię z osobami dorosłymi, ryzyko należy zminimalizować poprzez oddzielne przestrzeni lub wyznaczenie godzin tylko dla dzieci.
10. Rodzice mogą nadzorować własne dzieci lub, za zgodą klubu, inne dzieci. Podczas nadzorowania innych dzieci ważne jest, aby upewnić się, że rodzice zrozumieli kodeks postępowania dla rodziców/opiekunów prawnych oraz innych osób pracujących z dziećmi i zapoznali się z zasadami korzystania z szatni i łazienek.
11. Jeżeli dziecko czuje się niekomfortowo, przebierając się lub biorąc prysznic w miejscu dzielonym z zespołem, nie należy wywierać na nim presji, aby to zrobiło. Zamiast tego należy je zachęcać do robienia tego w domu.

12. Jeśli dzieci z niepełnosprawnościami muszą korzystać z pomieszczeń, należy się upewnić, że są one dostępne i że dziecko i jego opiekun są zaangażowani w podejmowanie decyzji, czy i jak należy im pomóc. Upewnij się, że dziecko jest w stanie wyrazić zgodę na oferowaną pomoc.
13. W przypadku braku miejsca i możliwości przebrania się, dzieci i ich rodzice lub opiekunowie powinni być o tym poinformowani przed meczem ze wskazaniem, by dokonali alternatywnych ustaleń i zabrali odpowiednią dodatkową odzież.

OGÓLNE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA ONLINE

1. Należy zdawać sobie sprawę, że w mediach społecznościowych dodanie osoby jako znajomego lub obserwatora skutkuje możliwością zobaczenia przez nią wszystkiego, co zostało dotychczas opublikowane, chyba że wprowadzone są ograniczenia prywatności. W Internecie nic nie powinno być publikowane bez zgody osób objętych wpisem/zdjęciem/filmem/postem. Przy bezpośrednim komunikowaniu się z dziećmi drogą elektroniczną i publikowaniu komentarzy na portalach społecznościowych należy zwrócić uwagę, czy nie zagrażą dobru dziecka, nie wyrządzą mu krzywdy lub nie naruszą renomy klubu, związku lub innego podmiotu piłkarskiego.
2. Rekomenduje się w szczególności następujące zasady w celu bezpiecznego korzystania z obrazów:
 - a. Zakaz robienia zdjęć lub nagrywania filmów w szatni, łazience lub pokojach,
 - b. Obrazy publikowane w mediach społecznościowych nie powinny zawierać danych osobowych, które ułatwiają zidentyfikowanie dziecka (adres, numer telefonu, itp.)
 - c. Dzieci nie powinny być fotografowane w sposób poniżający lub prowokacyjny.
3. W świecie wirtualnym trenerzy korzystający z osobistych mediów społecznościowych, nie powinni być w kręgu znajomych/obserwatorów z dziećmi. Zaleca się korzystanie z grupowych czatów, wysyłanie zbiorowych maili do rodziców lub za pośrednictwem strony klubu i związku zamiast stron osobistych, takich jak Facebook. Dzięki temu informacje będą bezpieczne i przejrzyste. Każdy może zobaczyć, co jest uzgodnione i zmniejsza się prawdopodobieństwo, że intencje dorosłego zostaną źle zrozumiane.
4. Wiadomości, zdjęcia lub filmy obraźliwe, dyskryminujące lub o charakterze seksualnym nigdy nie powinny być publikowane w Internecie. Taka publikacja może powodować pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub dyscyplinarnej. Wszelka komunikacja powinna odbywać się w miarę możliwości za pośrednictwem rodziców lub opiekunów, chyba że uzgodniono inaczej.
5. W przypadku otrzymania wiadomości obraźliwych, dyskryminujących lub o charakterze seksualnym, należy to zgłosić koordynatorowi ds. bezpieczeństwa dzieci. Każdy, kto zachowuje się w sposób, który mógłby zostać uznany za nieodpowiedni, w związku z filmowaniem lub fotografowaniem dzieci lub korzystaniem z mediów społecznościowych, powinien zostać zgłoszony. W wielu przypadkach najlepszą odpowiedzią jest brak odpowiedzi, ponieważ takie działanie może tylko eskalować sytuację. Nie należy usuwać wiadomości ani innych materiałów, dopóki koordynator nie zostanie poinformowany, ponieważ mogą być wykorzystane jako dowody w sprawie.

6. Należy pamiętać, że istnieją szczególne ryzyka związane z używaniem nowych technologii, które mogą stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa dzieci, w szczególności:
 - a. Dostęp i udostępnianie danych osobowych,
 - b. Udostępnianie lub publikowanie zdjęć lub nagrań bez zgody,
 - c. Przesyłanie treści obraźliwych lub nieodpowiednich,
 - d. Nękanie w sieci (cyberbullying),
 - e. Uwodzenie dziecka przez dorosłych (grooming),
 - f. Zbliżenie w celu wykorzystania seksualnego.
7. Zasadą powinna być komunikacja z dziećmi za pośrednictwem osób dorosłych, rodziców/opiekunów, zawsze kiedy jest to możliwe. W przypadku, kiedy nie jest to możliwe, należy uzyskać zgodę w/w osób oraz dziecka na komunikację bezpośrednią.
8. Osoby pracujące z dziećmi nie powinny publikować na swoich kontaktach prywatnych w mediach społecznościowych treści niewłaściwych lub naruszających dobra osobiste innych osób, mając na uwadze, że mogą być obserwowani przez dzieci.
9. Rekomenduje się wprowadzenie procedur filtrowania treści dla dorosłych w sieciach, z których korzystają dzieci i młodzież.

ZASADY WSPÓŁPRACY Z MEDIAMI

W przypadku utrwalania w formie zdjęć lub nagrań treningów, meczów lub obozów piłkarskich, istotne jest przestrzeganie poniższych reguł i wskazówek, które mogą pomóc w ochronie dzieci i zapewnić im prywatność oraz bezpieczeństwo. Należy:

1. Upewnić się, że rodzice i dzieci wyrażają zgodę na utrwalenie ich wizerunku w postaci zdjęć oraz filmów i jego wykorzystanie oraz zidentyfikować dzieci, wobec których zgody nie uzyskano.
2. Informować media, że klub, związek lub inny podmiot piłkarski ma na celu stworzenie bezpiecznego i przyjemnego środowiska dla wszystkich dzieci oraz wyjaśnić zobowiązanie do ochrony i stosowania Polityki Bezpieczeństwa Dzieci.
3. Wskazać, że nie należy fotografować dzieci w sytuacjach, które mogą być postrzegane jako służące wykorzystaniu lub wyrządzeniu im krzywdy, np. dzieci przebierające się w szatniach.
4. Dzieci nigdy nie powinny być przedstawiane w sposób poniżający, niesmaczny lub prowokacyjny. Przed wykonaniem zdjęcia, nagrania powinno się upewnić, że wszyscy są odpowiednio ubrani.
5. Wskazać miejsca o ograniczonym dostępie i zobowiązać media do przestrzegania zasad prywatności.
6. Poinstruować media, żeby w żadnym wypadku nie wchodziły do szatni lub do łazienek, gdy korzystają z nich dzieci.
7. Podkreślić zakaz udostępniania informacji zawierających dane osobowe dzieci bez uzyskania stosownych zgód ani szczegółowych informacji osobistych, które mogłyby zidentyfikować dziecko, np. jego adresu domowego, adresu e-mail lub numeru telefonu.
8. Uniemożliwić dostęp bez nadzoru lub jednoosobowe sesje fotograficzne lub wideo z osobami poniżej 18 roku życia. Co najmniej jeden pracownik oraz przynajmniej jeden członek personelu lub rodzice bądź opiekunowie dziecka powinni uczestniczyć w każdej indywidualnej sesji fotograficznej lub sesji wideo.